

STEDGIÐ

FRÁFLYTINGINI

Høvuðsorsøkin til, at føroyingar enn eru í Danmark, er, at teir hava stovnað familju. Væl fleiri konufólk hava stovnað familju í Danmark, samanborið við mannfólk.

Umframt familju er arbeiði ein høvuðsorsøk til, at føroyingar eru búsitandi í Danmark. Harafturat er umleið fimti hvør enn í Danmark, tí tey eru í útbúgving.

Av útsetum í Danmark, sum umhugsa at flyta aftur til Føroya, ynskja 71% at búgva í Tórshavn, 9% ynskja at búgva í øðrum býi og 13% á bygd.

Serfrøðingurin: Hetta eru ræðandi tøl

FRÁFLYTING Heldur gongdin við øktari fráflyting og minkandi burðaravlopi fram, er búskaparlaga grundarlagið undir vælferðarsamfelagnum svinnandi. – Vit síggja eitt rættiliga fast mynstur í gongdini, og tøluni eru ræðandi, sigur Hans Pauli Strøm, sosiologur

Rógvi Nybo

Sosiologurin og fyrrverandi landsstýris-, og løgtingsmaður fyri Javnaðarflokkinn, Hans Pauli Strøm, er greiður í málinum, tá vit leggja tøluni fram fyri honum.

– Vit eru komin inn í eina ónda ringrás, sum tekur grundarlagið undan framtíðar fólkaøkstri, ávarar hann.

Hans Pauli Strøm hevur í fleiri umførum skrivað greinar um henda trupulleikan, og hann vísir á at vit standa við einum trupulleika sum kemur frá fleiri síðum, og at hesin hevur eitt fast mynstur.

– Vit síggja eitt rættiliga fast mynstur í gongdini, sum hevur verið tey síðstu 8 – 9 árin. Øðrumegin síggja vit at burðaravlopið minkar á hvørjum ári og nú er søguliga lágt. Samstundis síggja vit eina stóra og heldur vaksandi fráflyting, sum er somikið stór, at burðaravlopið ikki longur vigar upp ímóti. Her er tað serliga stóra og konsentreraða fráflytingin av

ungum kvinnum, sum er mein fyri okkara samfelag, sigur Hans Pauli Strøm.

Farligur tendensur

Hyggja vit nærri at tølunum yvir eitt longri tíðarskeið, er tað greitt, at hetta er fyrstu ferð í rættiliga nógv ár, at vit hava fleiri fylgjandi ár við stórari nettofráflyting.

– Samanbera vit við 50- og 60-árin, so fluttu eisini nógv fólk av landinum tá av ymsum orsøkum, eitt nú arbeiðsloysi. Men tá høvdu vit eitt somikið stórt burðaravlop, at sjálvt um fráflytingin tá var um 240 fólk um árið í miðal, so leyp kortini av, sigur Hans Pauli Strøm.

Men nú er burðaravlopið so lágt, at tað vigar ikki longur upp í móti fráflytingini. Og sambært sociologinum er hetta ein farligur tendensur.

– Tað sum er mest órógvandi, er at tendensurin heldur versnar enn batnar. Tað er tað, sum er so vandamikið. Hetta er lívsfarligt, staðfestir Hans Pauli Strøm.

» **Tað sum er mest órógvandi, er at tendensurin heldur versnar enn batnar**

ÓND RINGRÁS

– Vit eru komin inn í eina ónda ringrás, sum tekur grundarlagið undan framtíðar fólkaøkstri, sigur Hans Pauli Strøm

Ein óndur sirkul

Tá vit síggja, at fráflytingin er øgiliga konsentrerað um aldursbólkar 20 til 24 ár, standa vit við einum ovurstórum trupulleika, sum er vandamikil fyri framtíðina.

– Hevði fráflytingin verið meira spjadd yvir fleiri aldursbólkar, so hevði tað verið eitt minni problem. Men tað er øgiliga konsentrerað um tey, sum skulu leggja grundarlagið undir framtíðar samfelagnum, og serliga kvinnurnar í barnførurum aldri. Tá tær flyta av landinum, og

ikki koma aftur, skapar hetta ein óndan sirkul, sigur Hans Pauli Strøm.

Hetta hevur við sær, at grundarlagið undir at samfelagið kann endurnýggja seg verður minni og minni. Trupulleikin er tó ikki, at tað kvinnurnar í Føroyum fáa ov fá børn – barnatalið fyri hvørja kvinnu er eitt tað størsta í Evropa – men hinvegin at tað eru for fáar kvinnur eftir í Føroyum at seta nýtt við.

– Hetta koyrir í einari negativari spiral, inntil vit fáa brotið tað.

Nógv størri trupulleiki enn hall á figgjarlógini

Seta vit henda trupulleikan í perspektiv í mun til aðrar avbjóðingar, vit standa við í lýtuni, metir Hans Pauli Strøm, at hetta er ein nógv størri trupulleiki, enn vit – og sanniliga eisini politiska skipanin – vanliga geva

okkum far um.

– Hetta er ein nógv størri trupulleiki enn eitt nú hallið á figgjarlógini. Tað kanst tú fjerna upp á nøkur fá ár við at gera nøkur fá politisk tiltøk. So lættliga sleppa vit tó ikki við hesum trupulleikanum, ávarar Hans Pauli Strøm.

rogvi@sosialurin.fo

» **Hetta er ein nógv størri trupulleiki enn eitt nú hallið á figgjarlógini**